

Kalaallit
Meerartaat

Grønlandske
Børn

PERIUSISSIAQ

2025

ANGORUSUTAT meeqqat inuusuttullu kalaallit Nunatsinniittut Danmarkimiittullu tamarmik toqqissisimallutik peroriartussapput, ineriartornissaminnut ilinniagaqarnissaminnullu.

OQARIARTUUT Suliniutinik meqqanut inuusuttunullu kalaallinut pitsaasumik allannguutaasunik aallarnisaasarpugut, pisinnaatitaaffinik qularnaarillutillu ilinniagaqarnissamut aqqutissiuussisunik.

SAAFFIGISAT Meeqqat inuusuttullu kalaallit inuunermanni atugarliortut.

Ummisat
Akeqanngitsol

Periusissiaq

pilersinneqarpoq

Ukiunut aggersunut pitsaanerpaamik periusissiorniarluta
Kalaallit Meerartaannit Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu
meeqqat, inuusuttut angajoqqaallu peqataatippagut

Meeqqat, inuusuttut angajoqqaallu pingartitaannik aperivagut, ilaatigut periuseq 'Avataarsualiarneq' atorlugu, taanna pinnguaataavoq, meeqqat inuunerminni pingartitaminnik takorluukkaminnullu oqaasertaliinissaannut atorneqartartoq. Meeqqat suliniutitsinnut 'Danmarkimi Inuuneq Pitsaanerusoq' mut peqataasut tamarmik 'avataarsualiarneq' periarfissaqartinneqarput. Saniatigut Kalaallit Nunaanni atuarfiit

arlallit 'Avataarsualiarneq' atorpaat. Tamatuma kinguneraa meeqqat 60-inik amerlanerit akissuteqarfigimmassuk, nammineqqinnaaq aalajangiisinnaasuugunik nunarsuarminu nutaami qanoq inuuniarnerlutik.

Aammattaq inuusuttullu oqaloqatigiilluni pinnguaammik pinnguaqatigiippugut, taamaalillunilu inuusuttut

inuunerminni maannakkorpiaq suut pingaaruteqarnersut takorluukkamillu oqaluttuarinissaannut periarfissinneqarput, kiisalu aamma angajoqqaat aperivagut suut ilaqutariittut inuunermanni pitsaasunngortitsisarnersut, suullu suli pitsaanerulersitsisinnarnersut. Akissuterpassuit tamakku Kalaallit Meerartaasa 2025-p tungaanut periusissiaannut tunngaviupput.

Atuarluarisi!

Kalaallit Meerartaanni meeqqat tamarmik misigissavaat...

- Ataatsimooqatigiiffimmut pingaaruteqarluni peqataaneq
- Sammisaqartitsinerit nuannersut ineriartuutaasullu aqqutigalugit akornuteqarani ineriartorsinnaaneq, sapiitsuullunilu sorpassuarnik qunugisaqanngineq iliuseqarsinnaaneq
- Nammineq pisinnaasat kissaatigisallu upperinerat
- Silarsuaq annertunerusoq periarfissallu nutaat takusinnaanerat
- Artornartunut ikiorserneqarnissaq aamma akerleriinnerit qaangernissaasa ilikkarnerat kiisalu naaggaarsinnaaneq, tamanna eqqortuusutut misigineqaraangat
- Inersimasunut uppernassusilinnit, aalaakkaasunit piginnaasaqartunillu naligiilluni naapitaqarneq

MAKKU SLISUGNAR- PAGUT

2025-p tungaanut immitsinnut pisussaaffilerpugut meeqqanut ataasiakkaanut naleqqiullugu tigussaasunik allannguiniarluta immitsinnut sisamanik anguniagassalernitsigut. Taamaammat periusissiami allannguinnessamik pingaarnersaapput anguniakkat sisamat, peqataatitsinissamik, ataatsimooqatigiiffiit amerlinissaannik, meeqqap patajaallisarnissaanik ikaarsaariarfinnullu pitsaasunik siunertaqartut. Allannguinnessamik anguniakkat taakku toqqarpagut, isumaqaratta taakku tassaasut meeqqat kalaallit pisariaqartitsinerpaat atugarisaannik pitsannorsaataalluarnerpaasinnaasut.

ATAATSIMOOQATIGIIFIIT INERISAATAASUT

Meeqqat, inuusuttut ilaqutaasalu ataatsimooqatigiinnut ineriartuutaasunut peqataanissaannut periarfissat amerlanerit pilersinniarpagut

Kalaallit Meerartaasa suliniutaasa pingaarutillit ilagaat, meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu pitsaasumik ataatsimooqatigiinnissaannut periarfissinnissaat. Misilittakkatta takutippaat, ataatsimooqatigiiffimmut peqataaneq attaveqalernermik, toqqissisimanermik periarfissanillu atorluanaanermik pilersitsisartog, meeqqat naleqartutut imminnut misiginissaannut tunngaviliisartog aamma Kalaallit Meerartaasa avataanni ataatsimooqatigiiffinnut allanut peqataasalernissaannik ajornannginnerulersitsisartog. Taamaammat kalaallit meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu amerlanerit – Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni – ataatsimooqatigiiffinnut nukittuunut ineriartorfusunullu peqataanissaminnut periarfissaqassapput.

60-90%

Ullumi
2020

Meeqqat inuusuttullu ataatsimooqatigiiffitsinnut peqataasartut amerlassusaat

PAASSUTISSAT

Missingerparput Danmarkimi kalaallit meeqqat atugarliortut 900-1300-nik amerlassuseqartut. Illoqarfinni meeqqanut, inuusuttunut ilaqutariinnullu ataatsimooqatigiiffeqarfigisatsinni saaffigisatta 60-90%-ii angusarpagut. Nuna tamakkerlugu 20-30%-it angusarlugit.

SAPIISSUSEQARNEQ & ILIUUSEQARSINNAASSUSEQ

Meeqqat inuusuttullu sapiissuseqarnerat iliuuseqarsinnaassusiallu patajaallisarniapagut

Nukittuffiit sanngiiffillu pillugit pitsaasunik ilimagisaqarfigineqarneq akuersaarneqarnerlu, meeqqanik inuusuttunillu imminnut naleqartutut isiginnilerannik annertusaaqataasarput, sapiissuseqalersittarlugit iliuuseqarsinnaalersittarlugillu. Taamaammat kalaallit meeqqat inuusuttullu pitsaasunik ilimagisaqarfigalugit naaperiartarniapagut aamma kissaatigisaminnik takorluukkaminnullu oqaasertaliinissaannik ulluinnarisaminnilu imminnut anguniagassaliuunnissaannik ikiorlugit, imminnullu naleqartunik toqqaasarnissaannut kaammattorlugit. Meeqqat inuusuttullu nukissamikkut sillimmatigisaat piginnaasaallu ersersinneqassapput patajaallisarneqarlutillu, tassuunakkut Kalaallit Meerartaasa avataanni ataatsimooqatigiiffinnut ilanngunnissaminnut sapiissuseqalerlutillu iliuuseqarsinnaaleqqullugit – nammineq kajumissutsikkut ataatsimooqatigiiffinnut, ilinniakkanut suliffinnullu.

PEQATAATITSINEQ

Meeqqat inuusuttullu peqataatinnissaat qularnaassavarput

Peqataatinneqarnissaq tusaaniarneqarnissarluk pisinnaatitaaffiupput, annertunerusumillu imminut tatigilernissamat aqutaallutik. Taamaammat sulissutiginiarparput meeqqat ataasiakkaat tusaaniarneqarlutillu peqataatinneqartarnissaat – tamatuma pingaaruteqarlunilu naapertuuffisigut – assersuutigalugu kommunini sulianik suliaqartoqarnerani tamanullu ammasumik oqallinnermi. Aammattaaq qularnaarniarparput Kalaallit Meerartaasa neqeroorutaanni sammisaqartitsinerinilu meeqqat inuusuttullu ataasiakkaat tusarniarneqarlutillu peqataatinneqartarnissaannik suleriaaseqarnissaq, isiginneriaasiisa pingaartinneqarnissaat, aamma tamat oqartussaaqataanerannut peqataanissap sungiusarnissaanut periarfissaqartoqarnissaa. Kissaatigaarput meeqqat, inuusuttut ilaqutariillu Kalaallit Meerartaanni neqeroorutinit sammisaqartitsinerinullu peqataaffigisaminnut pilersitseqataasutut piginneqataasutullu misiginissaat.

Ullumi
2020

IKAARSAARIARNERIT PITSAASUT

Meeqqat inuusuttullu pitsaasumik ikaarsaariartarnissaannut tapersorsorniarpagut

Nalunngilarput ikaarsaariarnerit meeqqanut inuusuttunullu atugarliuuteqareersunut artornarneroriaannaasinnaasartut – soorlu nuunnermi imaluunniit meeqqat atuarfianniit inuussuttut ilinniarfiannut ikaarsaarnermi. Neqeroorutitsinni isiginiarniarpagut meeqqat inuusuttullu ikaarsaariarfinniittut. Ilutigisaanik neqeroorutit sammisaqartitsinerillu meeqqat inuusuttullu inuunerminni ikaarsaarialerfiisa nalaanni aallarnisagassat pingaartillugit pilersillugillu ingerlateqqinniarpagut.

IMA SULINI- ARPUGUT

SUMIIFFINNI ATAASIAKKAANI PIFFISSAMULLU UNGASINNERUSUMUT SULINIUTINIK PINGAARNERSIUINEQ

Meeqqat inuusuttullu amerlanerpaat suliniutitsinnit iluaqutissarsinissaat anguniarlugu suleqatigisartakkat naapertuuttut peqatigalugit sumiifinni ataasiakkaani piffissamullu ungasinnerusumut suliniutinik ingerlataqarpugut. Taamaaliussaagut **IMA**:

patajaatsumik,
sumiifinni
ataasiakkaani
najuulluta
aallaaveqarlutalu,
sumiifinnut
ataasiakkaanut
atugarisanut
nukissarisanullu
naleqqussakkanik
nikerarsinaasunillu
neqerooruteqartar-
luta

ataavartumik
suliniutitta
pioreersut iluanni
eqeroorutitsinnik
inerisaalluta

sumiifinni
ataasiakkaani
susassaqartut
– pisortat
namminersortul-
lu – suleqatigalugit
pilersitseqatiga-
lugillu suliniutinik
pilersitsilluta
inerisaanitsigut

sammisaqartitsi-
sarnitsinni
namminneq
ajumissutsiminnik
sulisut, eqqortunik
piginnaasaqartut
naammattut
qularnaarnerisigut

sumiifinni
ataasiakkaani inuit
najukkaminni
meeqqanut
inuusuttunullu
allanngueqa-
taanissamut
nukissallit
kajumittullu,
qanorluunniit
suliamikkut
tunuliaqutallit,
sulisorilernis-saasa
piginnaanngor-
sarnissaasalu
immikkut
isiginiarnerisigut

KALAALLIT NUNAANNINNERUNEQ NALEQQUSSAANERUNERLU

Kalaallit Nunaanni saaffigisatta akornanni annerusumik allanngueqataasinnaajumalluta, meeqqanut, inuusuttunut ilaqutariinnullu, suleqatigisartakkanut nalinginnaasumillu inuiaqatigiinnut ersarittariaqarpagut pingaaruteqartuullutalu. Sumiiffinni ataasiakkaani pissutsit nunamilu siunnissaasut ilisimallualernissaat, nunamilu qitiusumi susassaartut suleqatiginissaat qularnaassavarpud. Taamaaliussaagut **IMA:**

Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut neqeroorutitta patajaallisarlugillu annertusinerisigut, sammisaqartitsinissat ataatsimut isiginninnerusut inerisarnerisigut, meeqqat inuusuttullu angajoqqaavinik peqataatitsilluta.

kattuffittut arlalinnik kulturilittut sulinita ingerlateqqinneratigut aamma Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu suleqatigiinnerit annertusarnerisigut

vores sumiiffinni ataasiakkaani inuiaqatigiinni akuerisaanitta taakkunangalu aallaaveqarnitta annertusartuarnerisi-gut.

mulig suliniutitsinni, attaveqarnitsinni suleqatiginninnitsinnilu Kalaallit Nunaanni aqutsisutta sulisuttalu annertunerpaamik atornerisigut.

ILISIMASANIK SAQQUMMIISARNEQ & ISUMMEREERTARNERNIK NUNGUSAANIARNEQ

Kalaallit meeqqat inuusuttullu atugarliortut pitsaasumik allannguiffigiumallugit, kattuffittut meeqqat ilaqutariinnilu pissutsit pillugit ilisimasaqarluartutut inissisimanerput patajaallisarniarparput. Taamaalilluta kissaatigaarput nunani marluusuni kalaallit meeqqat inuusuttullu atugarisaat, unamminartitaat periarfissaallu pillugit nikerarnerusumik paasinnersitsinissamut peqataarusuppugut. Taamaaliorniarpugut **IMA:**

isummereertarnerit paatsoornerillu akiorniarlugit uagut nammineq tusagassiissutitta tamanullu saqqummertarnitta atornerisigut.

nittartakkatta sullissatsinnit torneqarsinnaasunngor-tinneratigut, taakku nipaata usarneqarsinnaaqullu-git.

uppernarsaasersuinitta paasissutissaatittalu sulisut soqutiginnitsillu piginnaanngorsarneri-nut atornerisigut, meeqqanik inuusuttunillu kalaallinik pitsaanerpaamik ikiorsiisinnaaqullugit

nunasiaasimanerup kinguneranik pissutsit, kattuffiup suliffigisaasa maffiguarnerisigut.